

[Første Næstformand.]

Derefter har det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen Ordet for at forelægge et tidligere anmeldt Lovforslag.

Aksel Larsen: I vor fraværende — eller, rettere sagt, i vor indefrosne Ordførers Fraværelse skal jeg tillade mig for det høje Folketing at forelægge *Forslag til Lov om Dyrtidsregulering af Lærlingelønninger*. Forslaget er ganske enkelt. Det bestaar af 3 Paragraffer, og dets Hensigt er at sikre Lærlingene et Dyrtidstillæg til deres Lønninger, som staa i hvert Fald i et vist Forhold til den stedfundne Prisstigning.

Et saadant Forslag taler i og for sig for sig selv. Ved en Overenskomst mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening af 10. November 1939 er Lønningerne for de Arbejdere, der omfattes af de kollektive Overenskomster, reguleret saaledes, at de skal stige efter et vist Forhold, naar Prisstigning kvartaarlig er konstateret ved det officielle Pristal. Lovgivningsmagten har anerkendt, at lignende Reguleringer ogsaa bør tilkomme andre. Man har f. Eks. gennemført en Regulering af Alders- og Invalidere — ganske vist paa den Maade, at man gav et Tilskud een Gang for alle med Løfte om Regulering igen til April —, og man har ogsaa foretaget en Regulering af Arbejdsløshedsunderstøttelserne. Nu være det langt fra mig at paastaa, at denne Regulering er tilstrækkelig; jeg haaber ogsaa, at der nu, da Pristallet viser fortsat og meget stærk Stigning, vil blive foretaget Skridt til yderligere Regulering af saavel Alders- og Invalidere som Arbejdsløshedsunderstøttelsen, men paa den anden Side mener jeg, at disse Reguleringer bør fremhæves, da de viser, at Staten har anerkendt Princippet.

Nu er Forholdet det, at der er visse Grupper af Arbejdere, der ikke er med i denne overenskomstmæssige Regulering af Lønningerne. Det gælder f. Eks. Skov- og Landbrugsarbejdere, men for deres Vedkommende maa det erkendes, at der findes Adgang til ad faglig Vej, om fornødent gennem faglige Kampaktioner, at gennemtvinge en Forhøjelse af Lønningerne, hvis Arbejdsgiverne ikke skulde være villige til at gøre det godvilligt.

Heller ikke Lærlingene har faaet deres Lønninger reguleret, og hvad Lærlingene angaar, er der ingen Mulighed for ad faglig Vej at sikre, at de faar et blot nogenlunde rimeligt Dyrtidstillæg. I Henhold til Lærlingeloven bestemmes Lærlinges Lønninger

den Dag, Lærlingekontrakten skrives, hvor der paa særlig Plads i Kontrakten indføres, hvor meget Lønnen skal være i hvert af Læreaarene. Lønningerne er yderst varierende, de varierer fra ca. 4 Kr. og op til 30 Kr. De er forskellige for de forskellige Fag, men for alle Fag gælder det naturligtvis, at de stiger med hvert Læreaar.

I Henhold til Lærlingelovens § 4 er det udtrykkeligt fastslaaet, at det er meget vanskeligt at komme ud over den Løn, der saaledes er aftalt gennem den individuelle Lærlingekontrakt. Jeg vil meget gerne — med den højtærede Formands forventede Tilladelse — oplæse Bestemmelserne desangaaende i Lærlingelovens § 4. Det hedder i Stk. 1:

„Det skal ved Kontrakten nøjagtig bestemmes, paa hvilke økonomiske Vilkaar Lærlingen skal arbejde i Læretiden. I Fag, hvor der findes en gennem kollektiv Overenskomst mellem Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer fastsat Løn, skal mindst denne Løn betales.“

Denne Passus er nærmest en Art Teori, det er kun i meget ringe Grad Tilfældet, at der findes saadanne kollektive Overenskomster. Det hedder videre:

„I Fag, hvor der ikke findes en saadan Overenskomst, nedsættes der et Nævn, bestaaende af 2 af hver af de paagældende faglige Organisationer udpegede Medlemmer samt af en af Den faste Voldgiftsret udnævnt Formand; saafremt et Flertal af de af Organisationerne udpegede Medlemmer er enigt om Fastsættelse af en Mindsteløn, skal der i Læreforhold inden for Faget mindst betales den saaledes fastsatte Løn.“

Det hedder videre:

„For saa vidt der ikke vindes Tilslutning fra et Flertal blandt de af Organisationerne udpegede Medlemmer om Fastsættelsen af en Mindsteløn, er Nævnets Formand berettiget til at offentliggøre Resultatet af Forhandlingerne og derunder at anføre sit eget Standpunkt.“

Saa mange var Ordene, og de lover jo ikke godt for Lærlingene.

Der har, mig bekendt, i eet Fag været ført Realitetsforhandlinger mellem Arbejderorganisationerne og Arbejdsgiverorganisationerne om en kollektiv Dyrtidsregulering af Lærlingelønningerne, nemlig i Metalindustrien. Det lykkedes ikke at naa til en Aftale om en almindelig Forhøjelse af Lærlingelønningerne; det lykkedes kun at naa til en Aftale om, at Arbejdsgiverorganisationen anbefaler sine Medlemmer at yde et Reguleringstillæg til Lærlingene. Hvor-